

Mfv.I.10.353/2013/6.

A Kúria a dr. Balás Ákos ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Hatvani Miklós ügyvéd által képviselt alperes ellen egészségsértésért fennálló munkáltatói kárfelelősség iránt a Szekszárdi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.348/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.006/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

#### **í t é l e t e t :**

A Kúria a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.006/2013/4. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

#### **I n d o k o l á s**

A felperes 2008. júniusától állt az alperes alkalmazásában asztalos munkakörben. 2010. november 30-án a felperes reggel 6 órakor kezdte meg a munkáját. 8 és 9 óra között az R. típusú marógéppel csaprés, úgynevezett szakaszos marást végzett. Amikor a munkafolyamatot megkezdte, a marógépen lévő kézi előtoláshoz használt védőburkolatot nem használta. A megmunkálandó fa munkadarabon az előzően bejelölt helyen végzett marást. A munkafolyamatot úgy végezte, hogy jobb kezével a körülbelül 60 cm-es munkadarabot a géphez illesztette, majd a bal kezével a munkadarab másik végét a forgó marótárcsához tolta a gép munkaasztalán, ami így rést mart a munkadarabba. Ezt követően a marótárcsától elhúzza az anyagot maga mellé tette. A baleset bekövetkezésekor is ugyanígy végezte a tevékenységet. Mindkét kezével a munkadarabot a szélénél fogta, úgy tolta előre és ugyanezzel a fogással húzta vissza. Amikor a darabot a forgó marótárcsától el akarta húzni, azt szorulás miatt nem tudta megtenni. A bal kezével új fogást próbált találni a munkadarabon, az addig vízszintesen levő anyag azonban elmozdult, és a forgótárcsa belekapott az anyagba, azt jobb oldali irányba elrántotta. A még mindig a munkadarabot fogó bal kéz a forgó marótárcsához szorult, ami a bal kéz ujjainak sérülését okozta. A baleset következtében a bal hüvelykujj első perce, a mutatóujj két perce, további három ujj valamennyi perce amputálásra került. A felperes a munkáltató egészségsértése miatti kárfelelősség megállapítása iránt terjesztett elő keresetet. Ebben a munkabaleset következtében közrehatását 20 %-os mértékben elismerte, utóbb ezt megváltoztatva teljes mértékben kérte az alperes felelősségének kimondását. A pontosított keresetében a felperes 2011. május 3-ától kezdődően 2012. augusztus 13-áig terjedő időszakban bruttó 76.872 forint összegű jövedelempótló kártérítés megállapítását kérte.

utalva arra, hogy bruttó átlagkeresete az alperesnél 105.197 Ft/hónap volt, ebből baleseti járadék címén 28.235 forintot kapott bruttó összegben. Keresetvesztesége havonta 76.872 forintban jelölhető meg. 2012. augusztus 3-ától 2012. október 31-éig munkát végzett, erre az időszakra keresetvesztesége nincs, majd ismét havi bruttó 76.872 forintban jelölte meg az alperessel szemben fennálló követelését. Vagyoni kárként a családi munkamegosztásból a felperesre háruló terhek és munkák elvégzésének ellehetetlenülésére figyelemmel 5.000 Ft/hó járadék megállapítására is igényt tartott. Egyszeri kötszerköltség címén 30.000 forintot kért, míg nem vagyoni kártérítési igényét 8.000.000 forintban jelölte meg. A Szekszárdi Munkaügyi Bíróság 2.M.348/2012/5. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, 96.000 forint lejárt háztartási járadékot, 24.000 forint kötszerköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest illeték viselésére is kötelezte szakértői díj fizetés mellett. A munkaügyi bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 174. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakra. Kifejtette, hogy a perben a peres felek által nem volt vitatott, miszerint a balesettel érintett R. típusú marógép elsősorban folyamatos marásos műveletek során került alkalmazásra. A gép kezelési utasítása azonban azt rögzíti, hogy a „vezető vonalzókra, illetve az asztalra rögzített kettő ütköző között végezhető az anyag részleges marása ... ez rendkívül veszélyes és különleges figyelmet igényel. Ehhez szilárdan rögzített első és hátsó ütközőket kell használni”.

Mindebből a perbeli esetben az következik, hogy a marógép szakaszos marásos munkaműveletek elvégzésére is alkalmas volt, azonban ahhoz első és hátsó ütközők felszerelése kötelező. A felperes is nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy tapasztaltnak érezte magát és gyakorlottnak ahhoz, hogy védőberendezés és ütköző felszerelése nélkül is el tudja végezni a munkaműveletet.

Az igazságügyi munkavédelmi szakértő a baleset okául az alperes által eltűrt azon gyakorlatot jelölte meg, hogy a munkavállalók a rövid munkadarabok kézi előtolással végzett részleges marását ütköző felszerelése, alkalmazása nélkül végzik. A munkáltató azonban rendszeres ellenőrzési kötelezettségét megsértette, amikor nem kifogásolta, hogy a rövid munkadarabok kézi előtolással végzett részleges marását a munkavállalók szabálytalanul, ütköző felszerelése, alkalmazása nélkül végezzék.

A szakértő szerint azonban a bekövetkezett balesetet a felperes munkavédelmi szabályszegése is megalapozta. A munkavállaló helytelen munkafolyamatot, technológiát, munkamódszert alkalmazott, amelyek rendkívül veszélyesek, kockázatosak, szabálytalanok, ezért szabálysértőek voltak. A felperes szakképzettsége és gyakorlata mellett nem az elvárható gondossággal és figyelemmel végezte munkáját, amikor nem szerelte fel és nem alkalmazta az ütköző biztonsági berendezéseket és a védőburkolatot.

A felperes munkavédelmi oktatása megtörtént, amelyet a bíróság

2012. május 2-án tartott jegyzőkönyv 2. oldal 5. bekezdése szerint maga is elismert.

Az alperes az Mt. 174. § (2) bekezdésében meghatározott felperesi elháríthatatlan magatartásra hivatkozva a felelősség alól nem mentesülhet. A kialakult bírói gyakorlat szerint nem értékelhető a munkavállaló terhére a munkavégzésre kialakított és a munkáltató által eltűrt olyan gyakorlat, amely utóbb a munkahelyi balesetet előidézte.

Nem volt vitatott, hogy a felperes a perben a védőburkolatot nem használta, hanem azt a megmunkálás során félrehajtotta. A felperes nem az elvárható gondossággal végezte a munkáját, így a bíróság a felperesi közrehatás mértékét 20 %-ban határozta meg.

Az Mt. 177. § (1) és (2) bekezdésével összefüggésben az elsőfokú bíróság arra mutatott rá, hogy a nem vagyoni kár körében a felperes életvitelének megváltozására vonatkozóan igazságügyi orvosszakértő és pszichológus szakértő véleményének beszerzésére volt szükség. Eszerint a felperes állapota a bekövetkezett balesettel oksági kapcsolatban 40 %-os mértékű össz-szervezeti szempontú egészségkárosodást eredményezett. Kizárólag balesetből származtatható állapota kialakultnak tekinthető. Mindennapi életét, hétköznapi tevékenységeit mindez közepes, illetve bizonyos munkák vonatkozásában nagy fokban megnehezíti, a két kéz teljes funkcióját igénylő munkák esetében kizárja. Az igazságügyi pszichológus szakvéleménye szerint a felperes mindennapi életét üzemi balesete következtében kialakult aktuális állapota nagymértékben korlátozza, élettere beszűkültebbé vált, kisebbségi érzése és szorongásai miatt szociális kapcsolatokat nem keres, azokat kifejezetten igyekszik kerülni.

A perbeli esetben a végállapotként értékelt bal kéz ujjainak csonkolásos sérülése következményeként a baleset bekövetkezésének időpontjában a felperes számára sérült a jövőre nézve a teljes értékű, egészséges, korlátozásmentes élethez való jog, amely a munkavégzését és a magánéletét egyaránt beszűkítette. A személyiségének értékminősége csökkent, amelyért az alperes helytállni köteles.

A bíróság szerint a felperes - fiatal, 46 éves életkorára és életkörülményeire is tekintettel - által elszenvedett sérelemért 4.000.000 forint az a másnemű előny, amely az őt ért hátrány kiegyensúlyozásáról gondoskodik. Ennek megfizetésére köteles az alperes.

Az elsőfokú bíróság a 20 %-os mértékű közrehatás figyelembevételével bírálta el a háztartási munkák elvégzésének ellehetetlenülésére figyelemmel előterjesztett kereseti kérelmet, valamint a kötszerköltség iránti igényt.

A felperesi keresetvesztés iránt benyújtott kérelem körében a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a felperes számára az üzemorvos javaslata alapján a korábbi keresetét realizáló munkakörben történő foglalkoztatást ajánlott. A 2011. szeptember 2-án kelt levélben az alperes a felajánlást megismételte

kiegészítve, hogy ipari tanuló oktató munkakörben kívánja alkalmazni, amelyet kizárólag a felperes érdekében hozott volna létre. A 2011. szeptember 29-ei levelében az alperes arra utalt, hogy a felperessel négy alkalommal közölte, miszerint felépülése után azonos díjazással szakoktatói munkakörben tudja és kívánja foglalkoztatni, és a felajánlás körében nyilatkozattételre szólította fel.

A felperes - jogi képviselője útján - egy alkalommal arra hivatkozott, hogy azért nem fogadja el az alperes által felajánlott szakoktatói munkakört, mert az üzemorvos álláspontja szerint asztalos munkakörben nem foglalkoztatható, és nem rendelkezik mestervizsgával. A per során utalt arra, hogy ipari tanulók oktatása egy kézzel nem lehetséges, miután a munkaműveletek bemutatása a tanulók számára szükséges.

A felperes üzemorvosi vizsgálatáról szóló, az M. Kft. által kiadott I. fokú munkaköri alkalmassági vélemény szerint a felperes asztalos munkakörben történő foglalkoztatásra nem alkalmas, azonban a bal kéz használatát és igénybevételét nem igénylő munkakörben való alkalmazása lehetséges.

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 182. § c) pontjára. Kifejtette, hogy az igazságügyi orvosszakértői vélemény a felperesnél a kéz teljes funkcióját igénylő munkák esetében a foglalkoztatást kizárta, azonban az alperes által felajánlott szakoktatói munkakör nem asztalos munkakör. A mestervizsga hiányára utaló felperesi hivatkozásra az alperes a 2011. szeptember 29-ei levelében reagált utalva arra, hogy az a felperes által eltöltött szakmai gyakorlat alapján szakoktatói munkakör betöltéséhez nem feltétel.

Az üzemorvos véleménye alapján a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes az alperes állásajánlatának elfogadása esetén a korábban megkeresett jövedelmét realizálhatta volna.

Peradat, hogy a felperes az F.F.V. Kft.-nél ügyintéző munkakörben állást vállalt, és az e munkakörben megkeresett jövedelme az alperesnél elért havi jövedelmét meghaladta. A bíróság álláspontja szerint a felperest - az alperes által felajánlott munkakör elfogadásának hiányában - elmaradt jövedelem az Mt. 182. § c) pontja alapján nem illeti meg, ezért az erre irányuló kereseti kérelmet elutasította.

A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.006/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatta, és az alperes terhére megállapított nem vagyoni kártérítés összegét 3.000.000 forintra leszállította az eljárási illeték összegével együtt. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és kimondta, hogy a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Az ítélet szerint az alperes fellebbezési illeték fizetésére is köteles.

A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a szakértő alapvetően a

felperesnek a védőburkolat, és a munkadarab elmozdulását megakadályozó ütköző alkalmazása nélküli, nem elvárható gondossággal végzett munkavégzésében jelölte meg a baleset okát azzal, hogy a felperes fegyelmezetlen munkavégzése szakképzettségére és nagy gyakorlatára figyelemmel különösen meglepő. A szakértő a szabálytalan munkavégzés megtűrésében megnyilvánuló ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával fennálló alperesi felelősséget nem „súlyozta” olyan mértékben, mint ahogy az az elsőfokú bíróság által megállapított kárviselési arányban kifejeződött a munkáltatóra terhesebb 80 %-ban. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kárviselés aránya 60-40 %-ban állapítható meg az alperesre terhesebben.

A fentiekre is figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint 3.000.000 forint az az összeg, amelynek megfelelően kifejeződik mindazoknak az életkörülmény változásoknak, szempontoknak az értékelése, amelyeket az elsőfokú bíróság számba vett a nem vagyoni kártérítési igény elbírálásakor.

Az elmaradt jövedelemigényt az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el, a másodfokú bíróság osztotta álláspontját arról, hogy alaptalan az erre irányuló kereseti kérelem. Az alperes nemcsak a szakoktatói munkakört ajánlotta fel a felperesnek, hanem azt is, hogy a P.A. területén végzendő gépkocsivezetéssel is járó felmérői feladatokat is elláthatja. A felperes a neki felajánlott munkakörök elutasítása kapcsán azt az indokot hozta fel, hogy az alperes általi foglalkoztatását nem tartja hosszú távon garantáltnak, amely indok - az alperesi állásponttal egyetértve - a törvényszék szerint egyetlen munkáltatótól sem elvárható. Az alperes eleget tett a felperes felé a balesettel okozati összefüggésben keletkező elmaradt munkabéréből eredő kára elhárítása érdekében a munkáltatóra háruló kötelezettségeknek. Amennyiben a felperesnek elmaradt munkabére keletkezik, az alperes által felajánlott foglalkoztatások kellő indok nélküli elutasítása folytán, az a terhére esik, az alperes a felelősség alól etekintetben mentesül.

A felperes felülvizsgálati kérelme az ítéletek „megváltoztatására”, és a nem vagyoni kártérítés összegének 6.000.000 forintra történő felemelésére irányult. Kérte továbbá az alperest jövedelempótló járadék fizetésére az elsőfokú eljárásban megjelölt időtartamok szerint és az ott meghatározott összegre nézve azzal, hogy a felperes vitatja, és nem ismeri el közrehatását a bekövetkezett munkabaleset kapcsán.

A felülvizsgálati érvelés szerint az elsőfokú ítéletben meghatározott nem vagyoni kártérítés mértéke a felperes életének ellehetetlenülésével nem áll arányban, figyelemmel az egyéb szociális körülményeire (felesége egészségi állapota, önmaga ellátására képtelen). Ezzel az ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtakat olyan mértékben, amely az irányadó gyakorlat szerint felülvizsgálati kérelem előterjesztését alapozza meg.

Az elsőfokú eljárás keretében sem a bíróság, sem az alperes nem

bizonyította azt, hogy a felperes egy kézzel szakoktatói tevékenységet végezhetett volna. Az ítéletben hivatkozott üzemorvosi igazolás a perben eljáró orvosszakértő rendelkezésére nem állt, így arra hivatkozni megalapozottan nem lehet. A felperes kárenyhítési kötelezettsége elmulasztása nem állapítható meg. Az alperes által „mentőövként” odavetett szakoktatói, gyakorlati oktatói munkakör a jogi környezet értékelése és a felperes személyes vizsgálata alapján nem volt jogszerű. E körben irányadó a 2011. évi CLXXXVII. törvény 31. §-a, illetve a 32. §-ában kifejtettek. A felperes 2012. februárjától tudott munkát végezni, amikor is a hatályos jogszabályok alapján szakoktatói szakképesítés és mestervizsga volt az alkalmazás feltétele. Ezek közül a felperes egyikkel sem rendelkezik, és elképzelhetetlen, hogy egy félkezes ember asztalos ipari gyakorlati oktatói tevékenységet tud végezni. A gyakorlati oktató, szakoktató a törvény rendelkezései alapján elméleti képzést nem végez.

Az alperes azt sem bizonyította, hogy a gyakorlati oktatásra, tehát szakmunkás tanulók gyakorlati képzésére bármely szakképző intézettel szerződésben állna. Enélkül ilyen tevékenység nem végezhető.

A bíróság minden érdemi vizsgálat nélkül módosította a másodfokú ítélet indokolási részében a jövedelempótló járadék elutasításának indokát. A bíróságnak kötelessége lett volna felhívni az alperest a bizonyítási teherre, mely keretek között nyilvánvalóan szükséges lett volna az orvosszakértői vélemény kiegészítésére, vagy más foglalkozás-egészségügyi szakértő bevonására a körben, hogy a felperes egy kézzel ezen a perben fel sem tárt, de összefoglaló módon megjelölt tevékenységet el tudta-e volna végezni. Senki nem vitathatja azt, hogy egy egykezes ember csak rendkívüli munkateljesítmény keretei között tud gépjárművet vezetni, ipari felméréseket elvégezni. A felperesnél a jelentős fogyatékoság mint törvényi feltétel megállapítható, így az eljáró bíróságok teljes egészében figyelmen kívül hagyták az Mt. 178. §-ának (4) bekezdését. Ezen bizonyítási kötelezettség elmaradása pedig az Mt. 174. § (2) és (3) bekezdésének sérelme mellett sérti a Pp. 164. § (1) bekezdésének rendelkezéseit is. A perbeli munkagép nem rendelkezik olyan védőberendezéssel, amely szakaszos marás esetén alkalmas lenne a munkaanyag megrántásának kivédésére, a munkát végző személy kezének a forgókésekhez kerülése megelőzésére. A perbeli munkagéphez a szakaszos marás végzésének esetére nincs rendszeresítve olyan túlrántást kivédő ék, szorító, vagy bármilyen egyéb a munkavédelmi jogszabályoknak megfelelő eszköz, amely a perbeli balesetet megelőzhette volna.

Az alperes engedélyezte a szakaszos marást a perbeli munkagépen, így köteles lett volna ahhoz rendszerbe állítani olyan védőberendezéseket, amelyek a balesetet elháríthatták volna.

A felperes által le nem hajtott gépi elem nem a kéz berántását hivatott megakadályozni, hanem a kirepülő mart forgácsok szétszóródását zárja le, ily módon a munkát végző személy szeme

épségét hivatott védeni. A szakaszos marásnál ez az eszköz nem alkalmazható, mivel teljes egészében elfedi a munkadarabot, és így nem látható, hogy szakaszos marás meddig végzendő.

Az alperes a perben nem bizonyította, hogy a felperes bármiféle munkavédelmi szabályt megszegett volna, mely okozati összefüggésben lenne a balesettel. A munkavédelmi oktatás tárgya nem került feltárássra, az alperesi nyilatkozatok alapján az mindössze a gépkönyv ismertetése lehetett, bár ennek bizonyítási terhe az alperesen volt. A gépkönyv érdemi rendelkezést nem tartalmaz a szakaszos marásról.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban való fenntartására irányult.

Érvelése szerint a felperes a munkavégzése során több részben szabálytalanságot, részben mulasztást követett el. Eszerint olyan gépen végzett munkát, amely nem az adott feladat elvégzésére van megalkotva és rendszerezve, ezt a felperes kifejezetten tudta. A munkáltatótól nem kapott utasítást arra, hogy ezen a gépen dolgozzon. A fűtetlen helyiségben lévő gépen való munkavégzést maga választotta, utóbb felróta, hogy a hideg helyiségben „kellett” dolgoznia, és emiatt a keze, ujjai lemerevedtek. Miközben tudta, hogy ez a gép nem erre a munkavégzésre van „kitalálva”, és biztonságossá csak az ütközők megfelelő elhelyezésével tehető, mégsem alkalmazta a munkadarab kivágódását megakadályozó ütközőket, azokat a nagy személyes rutinra hivatkozással szükségtelennek tartotta felszerelni.

Az alperes a nem vagyoni kártérítés összegének felemelését ellenzi, a megítélt összeget is indokolatlanul magasnak tartja, az eset összes körülményének figyelembe vételével azonban azt tudomásul veszi.

A peranyaghoz csatolt iratok között fellelhető az ügyvezetőnek az a levele, amelyben a balesetet megelőzővel azonos jövedelemmel járó munkakört ajánl fel a felperes részére. Sem erre, sem más hasonló tárgyú munkáltatói kezdeményezésre még csak nem is reagált a felperes. A szakoktatói munkakörrel kapcsolatos részletes előadás a felülvizsgálati kérelemben érthetetlen, az alperes annak betölthetőségével kapcsolatban előzetes véleményeket szerzett be, tehát nem alaptalanul ajánlotta fel a munkakört.

A felperes a baleset utáni viszonylag gyors felépülését, a gépkocsivezetésben visszaszerzett jártasságát is rejtegetni kívánta a munkáltatója előtt, később kiderült, hogy a sérülése nyilvánvalóan zavarja, de nem akadályozza e tevékenység végzésében, akár még a jövedelemszerzésben is alkalmazhatja tudását, mint ahogyan az bizonyítottá is vált. Ismert, hogy miközben itthon munkavégzésre alkalmatlannak mondta magát és visszautasított mindenfajta munkaköri ajánlatot, a hazainál magasabb díjazásért Ausztriában vállalt munkát, amely ékes bizonyítéka annak, hogy még rendkívüli munkateljesítmény sem szükséges ahhoz, hogy megélhetését munkavégzéssel biztosítsa.

Az alperes álláspontja szerint a 60 %-os felelősség eltúlzott, az

legfeljebb 10 %-ban lenne megállapítható. Mind emellett belenyugodott a reá nézve méltánytalanul súlyos jogerős döntésbe, mert a felperes több éven keresztül megbecsült dolgozója volt az alperesnek, és a társaság vezetősége kellően átértékelte mindazokat a következményeket, amelyeket a felperesnek élete hátralévő részében viselnie kell. A számára megállapított juttatások megfelelően ellensúlyozzák a bekövetkezett hátrányokat és nincs alap arra, hogy az alperes terhei tovább növekedjenek. A felperes személyes körülményei az esetet megelőzően hasonlóak voltak, felnőtt emberként tudatában kellett lennie annak, hogy a felesége egészségi állapota miatt a ház, a család körüli teendők ellátása életük hátralévő részében is zömmel reá fognak hárulni, ezért saját magára, egészségi állapotára még fokozottabban kellett volna ügyelnie.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a jogerős határozatot a Pp. 275. §-ának (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül, vagyis a 3.000.000 forintot meghaladó mértékű nem vagyoni kár jogszerűsége volt értékelendő.

Alaptalanul állította a felperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy részéről munkavédelmi szabály megsértése nem történt. Szakértői vélemény rögzítette, hogy a felperes a munkafolyamatot helytelenül választotta meg, illetve hibás munkamódszert alkalmazott. Munkáját nem az elvárható szakértelemmel és gondossággal végezte, nem alkalmazta az ütköző biztonsági berendezéseket és a védőburkolatot. A felperes maga is állította, hogy „én is érzem magam olyan tapasztaltnak és gyakorlatnak, hogy védőberendezés és ütköző felszerelése nélkül el tudom végezni ezt a munkaműveletet” (jegyzőkönyv, 3. oldal 8. bekezdés). A felperes azt is előadta, hogy a baleset elkerülésének egyik módja „egy ütköző felszerelése lehet, amelynek során pillanatszerűen egy fadarabot felszerelünk a gépre. Volt rá eset, hogy ezt alkalmaztuk, a jelen esetben azonban nem alkalmaztam. Amennyiben ezt alkalmazom, a baleset biztos hogy nem következik be” (jegyzőkönyv, 5. oldal 4. bekezdés). A munkáltató a munkavégzés szabályosságát, a védőberendezések használatát nem ellenőrizte, így a másodfokú bíróság által megállapított 60-40 %-os, a munkáltatóra terheőbb kárviselési arány helytálló volt.

Az Mt. 177. §-ának (2) bekezdésében szabályozott nem vagyoni kártérítésnek a bírói gyakorlat szerint az a funkciója, hogy a károsultnak az elszenvedett sérelemmel körülbelül azonos mértékű, azt kompenzáló másnemű - pénzbeli - előnyt nyújtson. Az ítélkezési gyakorlat nem alkalmaz kármegosztást a nem vagyoni kártérítés tekintetében, hiszen annak mértékét az eset összes körülményei mérlegelésével kell megállapítani (BH.2006.96.). Ebből a szempontból tehát nem volt jelentősége, hogy az eljáró bíróságok a

felperes közrehatására figyelemmel kármegosztást alkalmaztak.

A nem vagyoni kártérítés iránti perben a károsultat ért hátrányt egészében és egységesen kell értékelni, valamennyi tényezőt egyenként és egymással egybevetve együttesen kell mérlegelni, mivel így határozható meg a vagyoni kompenzálás alapját képező sérelem és a nem vagyoni hátrány. Az adott esetben a másodfokú bíróság kellő súllyal értékelt valamennyi tényezőt, és ezek a felperest ért nem vagyoni hátrány ellensúlyozásánál figyelembe veendőek.

Az összes körülmény értékelése mellett - különös figyelemmel a felperes fiatal, 46 éves korában elszenvedett balesetének egész életére kiható következményeire - a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a 3.000.000 forint az a másnemű előny, amely az elszenvedett sérelem kompenzálására alkalmas a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően.

Az Mt. 182. § c) pontja alapján a kártérítés összegének kiszámításánál le kell vonni azt az összeget, amit a munkavállaló munkaereje hasznosításával megkeresett, vagy adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna.

Peradat, hogy az alperes a felperes foglalkoztatását vállalta volna úgynevezett szakértő, illetve gépkocsivezető és felmérő munkakörben, amelytől a munkavállaló elzárkózott. Nem fogadható el azon felperesi hivatkozás, hogy nem látta biztosítottnak hosszútávon az alkalmazását, mivel egyetlen munkáltatótól sem várható el ilyen ígéret megtétele (jegyzőkönyv, 3. oldal 1. és 3. bekezdés).

A felperes nem kívánta sem a szakoktatókénti, sem a gépkocsivezető felmérő munkakörben való foglalkoztatását, a feltételekről nem érdeklődött, azokat nem tisztázta, így nem állapítható meg, hogy azok valóban nem voltak megfelelőek az egészségi állapotára figyelemmel. Nem volt a felperes számára sem ismert, hogy a szakoktatóként megjelölt munkakör pontosan milyen tevékenységet jelentett volna, illetve ezen tevékenység ellátására vonatkoztak-e a 2011. évi CLXXXVII. törvény 31. §-ában megjelölt kritériumok tekintettel arra is, hogy - a rendelkezésre álló adatok alapján - az alperesnél, és nem oktatási intézményben került volna sor a felperes további foglalkoztatására, egy újonnan kifejezetten a számára létrehozott munkakörben. Mindebből következően pedig a bíróságok helyesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes eleget tett az elmaradt munkabérből eredő felperesi kár elhárítása érdekében a rá háruló kötelezettségének, így ezen a jogcímen a munkavállaló által előterjesztett igény megalapozatlan volt.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg a munkavállalói költségkedvezménye folytán a 73/2009. (XII.22.9 IRM rendelet 1. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Budapest, 2014. március 26.

*Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó  
Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró  
A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő*